

En ny begyndelse

Prædiken på 1. søndag e. påske 2010 i Martinskirken og Gratiakirken v. LGJ

Salmer: 368, Garnet var ved at briste, 388 // Ren og retfærdig, 326,199v3

Evangelium: Johannes 21,15-19

Da de havde spist, siger Jesus til Simon Peter: "Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere end de andre?" Han svarede: "Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær." Jesus sagde til ham: "Vogt mine lam!" Igen, for anden gang, sagde han til ham: "Simon, Johannes' søn, elsker du mig?" Han svarede: "Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær." Jesus sagde til ham: "Vær hyrde for mine får!" Jesus sagde til ham for tredje gang: "Simon, Johannes' søn, har du mig kær?" Peter blev bedrøvet, fordi han tredje gang spurgte ham: "Har du mig kær?" og han svarede ham: "Herre, du ved alt; du ved, at jeg har dig kær." Jesus sagde til ham: "Vogt mine får! Sandelig, sandelig siger jeg dig: Da du var ung, bandt du selv op om dig og gik, hvorhen du ville; men når du bliver gammel, skal du strække dine arme ud, og en anden skal binde op om dig og føre dig hen, hvor du ikke vil." Med de ord betegnede han den død, Peter skulle herliggøre Gud med. Og da han havde sagt det, sagde han til ham: "Følg mig!!"

Skræmmende eller befriende?

"En ny begyndelse", betyder det ikke, at man er sluppet ud af en vanskelig og umulig situation med mulighed for at prøve igen og gøre det om og gøre det bedre? En ny begyndelse. Det er godt, når vi får muligheden for at begynde forfra. Men det kan også være lidt skræmmende, fordi det jo ikke er sikkert, at man klarer det anden gang heller. - En ny begyndelse.

Men den nye begyndelse, som Peter og de andre disciple fik efter påske, gik ikke ud på, at disciplene nu skulle prøve forfra og gøre det bedre. Heller ikke Peter, som Jesus særligt taler til i evangeliet.

En ny begyndelse betyder for os som kristne, at Jesus Kristus har gjort alting nyt og sat ind i en ny virkelighed. Det er ikke os selv, der skal skabe den. Han har gjort det. At være kristen og menighed er ikke at få en ny dagsorden, som vi skal forsøge at leve op til, men at have en herre, som har gjort alt nyt. Han har overvundet alt det, der gjorde livet vanskelig og svært og umuligt. Skylden og døden er overvundet. Og han tager sig af os og leder os.

Påskens er befrielse og frelse

Den nye begyndelse, som vi får i og med påskens, er ikke skræmmende, men helt igennem befriende. Sådan var det ved den første påske, da Gud i Det gamle Testaments tid udfriede sit folk fra fangenskab i Egypten. Den nye begyndelse dengang bestod jo ikke i, at folket nu på egen hånd skulle klare sig efter befrielsen. For Gud ledte selv folket. Han beskyttede dem og frelste dem fra Egyptens hær ved at åbne Det røde Hav, så de kunne gå igennem havet. Og han gav dem manna i ørkenen. Og da de kom til bjerget Sinaj, han gav dem sin lov og åbenbaringsteltet med hele gudstjenesten, så de kunne vide, at Gud var hos dem, og så de kunne høre hans ord hele vejen til Kanaan. - En ny begyndelse!

Det er på samme måde med vores påske. Jesus er opstået fra det døde. Han var død for vore synder. Han gik gennem dødens hav og har befriet os for døden og dommen. Han kom og mødte disciplene her og der og alle vegne. Og efter 40 dage fór han til himmels og satte sig ved Faderens højre hånd for at fylde alt med sit nærvær og være vores Herre. Han lader sit evangelium lyde til sin menighed og gennem sin menighed. Vi har også Guds vilje og åbenbaringen i Skriften. Vi har dåbens genfødende sakramente og nadverens tilgivende sakramente, så vi kan holde gudstjeneste og vide at Gud er hos os midt i livet.

Den nye begyndelse i Galilæa

Det var baggrunden, da Jesus talte med Peter ved Tiberias-søen. Det nye liv var begyndt. Peter og de andre var taget tilbage til Galilæa, hvor Jesus før sin død havde lovet, at de skulle mødes. Englene havde også gentaget det ved graven. ”Sig til hans disciple, at han vil gå i forvejen for jer til Galilæa.” Der var de nu taget hen for at møde ham.

Evangelisten fortæller i begyndelsen af kapitlet (Johannes 21), at Peter havde sagt: ”Jeg tager ud at fiske”. Og de andre havde svaret: ”Vi tager med dig”. Og de tog af sted, men fangede ingenting. Det var deres nye begyndelse uden Jesus. Alt var ved det gamle. Sådan som vi også erfarer det. Hvis vi får en ny begyndelse, er alt ved det gamle. Det bliver ikke meget anderledes og bedre med os.

Men tidligt om morgenen stod Jesus på strandbredden. Han spurgte dem, mens de roede mod land: ”Børn, at I noget at spise?” Og de svarede ”Nej!”. Da sagde han til dem: ”Kast nettet ud på højre side af båden, så skal I få fangst”. Og da var der fangst. Da sagde Johannes til Peter: ”Det er Herren!” Og Peter sprang i søen og svømmede ind til Jesus.

Da de kom i land have Herren lavet et bål af trækul, og der lå fisk og noget brød. Den nye begyndelse var taget af ham. Han sørgede for dem. Og han kaldte dem for sine børn! ”Børn, har I noget at spise?”

”Nej!” havde de svaret. For det havde de ikke. Og det har vi heller ikke. Vi er som børn. Det nytter ikke at give os en ny begyndelse, hvor vi skal frelse os selv og sørge for kirken og for hinanden.

Den nye begyndelse har han taget som vores frelser og som dødens overvinder. Han var hos dem. Han er hos os. Det er med ham og os ligesom med gode forældre og deres børn, når forældrene kalder på deres børn og vækker dem til en ny dag. Dagen er begyndt. Og der er sørget for det hele. I en familie afhænger livet ikke af, at børnene står op og gør klar, men at forældrene står op og bærer familien. Børnenes liv afhænger af forældrene. Sådan afhænger vores liv af Jesus Kristus. Og vi har en ny begyndelse hver dag, fordi han lever og er vores Herre. – Han er vores nye begyndelse.

Nederlaget og opgaven

Efter måltidet taler Jesus med dem alle, idet han særligt henvender sig til Peter. Han tager Peter med tilbage i tiden. ”Simon, Johannes’ søn.” Han bruger Peters gamle navn og nævner, hvor han stammer fra. ”Simon, Johannes’ søn!” Tilbage til barndommen og fortiden. ”På baggrund af alt det gamle, hvordan ser du så på mig i dag?” - ”Og for ca. to uger siden, Peter, før korsfæstelsen, begravelsen og opstandelsen – hvordan var det så? Da var der også et bål i ypperstepræstens gård. En kulild. Og kort forinden havde du påstået, at du aldrig ville svigte mig, fordi du elskede mig mere end de andre. Selv om alle de andre svigter dig, så vil jeg ikke gøre det. Mener du stadig det?” - ”Elsker du mig mere end de andre?” Peter svarer: ”Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær.” For det var sandt både før, under og efter hans fornægtelse. Men at han elskede Jesus mere end andre, nej, det vidste de alle var overmod, ikke mindst Peter selv.

Men selvom det var sådan med Peter, siger Jesus nu: ”Vogt mine lam!” Dermed siger han: ”Peter, opgaven, jeg gav dig engang, den bekræfter jeg nu for dig. Du er selv et barn og har brug for omsorg. Og du er en voksen, som fór vild i dit overmod. Vogt mine lam!”

Fordi Jesus lever, er der en fremtid for Peter. Ligesom Moses kunne gøre undere og stå i spidsen for Guds folk ved udvandringen fra Egypten, fordi Gud sørgede for sit folk, sådan kan også Peter udføre sin opgave frem over: vise omsorg og sørge for lammene i menigheden. Gør det Peter!

En nødvendig indsigt

Jesus spørger tre gange til Peters kærlighed. Og tredje gang med ordene: ”Har du mig kær?” Da blev Peter bedrøvet, fordi Jesus også satte spørgsmålstegn ved, om han havde ham kær. Hvad kan Herren længere stole på hos mig? Og hvad kan jeg længere stole på hos mig selv? Hvad nytter det at få en ny begyndelse, for jeg kan jo ikke leve op til det, der forventes af mig.

Er det ikke lige den indsigt, som vi har brug for? Vi tror ikke på en nye begyndelse, fordi vi er blevet bedre mennesker, men fordi Jesus døde for vores synder og opstod som livets Herre og vores Herre. Det nye er begyndt. Fremtiden er begyndt. Evighedens sol er stået op. Solopgangen fra det

høje skinner og lyser for Peter og for os. Jesus er opstået. Og dermed har vi også et liv at leve for Gud. ”Vogt mine lam, vogt mine får, vogt mine får!” Tjen Gud og tjen hinanden!

Tiden, der kommer

Til sidst peger Jesus videre og fortæller Peter, at der kommer en tid i hans liv, hvor det ikke vil gå den vej, som Peter selv ønsker, en vej, han ikke selv ville have valgt. ”Når du bliver gammel, skal du strække dine arme ud, og en anden skal binde op om dig og føre dig hen, hvor du ikke vil.” Med de ord betegnede han den død, Peter skulle herliggøre Gud med. Den kirkelige overlevering fortæller, at Peter døde i Rom og blev henrettet på et kors. Men Peter skal have bedt om, at han blev korsfæstet med hovedet nedad, fordi han ikke fortjene den ære at dø på samme måde som sin mester.

Når livet blev svært, hvor var Herren da? Da var han stadig hos Peter. Han havde jo set det forud. Vi herliggør ikke Gud ved, at vi selv er herrer, viser overskud og klarer alt, men ved at vi i nederlaget modtager hjælp, strækker armene ud mod Herren og siger: ”Fader, i dine hænder!”

Meget i vores liv kan ligne det, Peter kom ud for. Og hvad vil Jesus, at Peter skal stille op overfor det, der kommer? Han siger det med to ord: ”Følg mig!” Det siger han også til os efter påske. Det nye er begyndt. Tilgivelsen og opstandelsen er hos dig, fordi Jesus er opstået fra de døde. Der er en tjeneste og opgave til hver eneste af os. Peter beskriver opgaven for os i sit første brev, hvorfra vi hørte disse ord: *I, som i lydighed mod sandheden har rensset jeres sjæle til at have oprigtig broderkærlighed, skal elske hinanden inderligt og af et rent hjerte; I er jo ikke genfødt af en forgængelig, men af en uforgængelig sæd, Guds levende og blivende ord;*

Lad os stå sammen om, at det ord bliver hos os, og lad os elske hinanden inderligt af hjertet. Og hver gang vi giver op, står Herren hos os og viser os, at han begynder på ny med os – også i morgen. Amen.